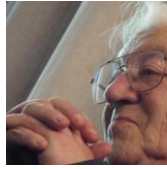

BRUNO's Column

april 2012

MISLUKTE ESCHERS ?

In 1956 schreef Escher mij- naar aanleiding van mijn kritiek op zijn PRETENTENTONSTELLING -het volgende: “.....waarschijnlijk heeft het uitdenken van zulk een voorstelling al zó veel van mijn energie geëist, dat ik te afgestompt was om beter aan esthetische eisen te voldoen. Deze prenten (die trouwens geen van alle ooit gemaakt werden met het primaire oogmerk iets moois te maken) kosten mij gewoonweg hoofdbreken. Dat is dan ook de reden, dat ik mij, te midden van mijn grafici-collega's, nooit op mijn plaats voel: zij streven in de eerste plaats “schoonheid” na..... Misschien streef ik wel uitsluitend verwondering na en tracht ik dus ook uitsluitend verwondering bij mijn toeschouwers te wekken”.

Een origineel schetsje van bijvoorbeeld Da Vinci of van Rembrandt ,dat ergens in een vergeten bibliotheek opduikt brengt veel geld op. Meestal veel te veel. Men betaalt dan voor 95% de naam van een wereldberoemde kunstenaar en nauwelijks 5% voor de afbeelding, voor het product zelf. Een kunstenaar maakt niet zijn hele leven meesterwerken!

Hetzelfde gebeurt met kant en klare tekeningen, schilderijen etc. in het bezit van musea of verzamelaars. Zij zijn al lang beschouwd als werk van beroemde kunstenaars. Tot ineens na zorgvuldig onderzoek blijkt, dat het onmogelijk een product van die beroemde kunstenaar kan zijn. Het verdwijnt dan direct uit de collectie naar de kelder en de waarde die men eraan toekent is nauwelijks 1% van de waarde waarop het oorspronkelijk werd geschat en eventueel verzekerd. Vreemd of dom is dat niet.

Aan een kunstwerk moeten we echter nog een andere waarde toekennen; de waarde waarover Escher het heeft in het hier boven aangehaalde brieffragment.

Lariks, 1961

Ex-Libris, juni 1946

Mier, mei 1943

Bekijk eens de kleine prent LARIKS uit 1961 en de MIER uit 1943. Men herkent meteen de hand van een vakman, maar ziet U er een Escher in? Of in bijvoorbeeld in de Ex Libris uit 1946, ongetwijfeld een knappe houtsnede. Zulke prenten heeft Escher genoeg gemaakt, maar daarin komt niets tot uiting van de kern van Escher's kunstenaarschap: het in beeld brengen van ideeën die hem intrigeerden en de verwondering die hij bij zijn toeschouwers wilde wekken. Dat was immers zijn bedoeling... en niet "het mooie plaatje".